

VALTIONEUVOSTON ASETUS ALUSLIIKENNEPALVELUSTA ANNETUN ASETUKSEN (763/2005) MUUTTAMISESTA

Pääasiallinen sisältö

Laki alusliikennepalvelulain muuttamisesta tuli voimaan 1.1.2024 (1311/2023). Lain muutosten takia myös valtioneuvoston asetusta alusliikennepalvelusta (763/2005, jatkossa myös *alusliikennepalveluasetus*) on tarpeen muuttaa. Tietyt pätevyyttä ja koulutusta koskevat alusliikennepalveluasetuksen säännökset siirrettiin osin muutettuina lain tasolle eli alusliikennepalvelulakiin. Samalla valtuuksista valtioneuvoston asetuksen antamiseen luovuttiin. Lain tullessa voimaan nyt kumottaviksi tarkoitetut asetuksen säännökset kumoutuivat ilman erillisiä toimenpiteitä, koska niitä koskevat valtuudet kumottiin laista. On kuitenkin tarpeen muuttaa myös asetusta, jotta sääntelykokonaisuus on selkeä. Alusliikennepalveluasetukseen jäävien pykäliden numerointi muutettaisiin vastaamaan kumottavaksi tarkoitetuista pykälistä johtuvaa uutta pykälänumerointia. Teknisesti kysymys on kumottavaksi tarkoitettujen pykäliden muuttamisesta siirtyvien pykäliden sisällöillä.

Asetus annettaisiin alusliikennepalvelulain 20 b §:n, 20 c §:n, 22 c §:n ja 23 §:n nojalla.

Yleisperustelut

1 Johdanto

Alusliikennepalvelulakiin tehtyjen muutosten myötä alusliikennepalveluasetuksesta olisi kumottava sellaiset pykälät, joiden valtuus on kumottu laista. Tällöin asetuksen pykälänumerointiin jäisi aukkoja, joten kumottavaksi tarkoitetut pykälät korvattaisiin eli muutettaisiin voimaanjäävien pykäliden sisällöillä.

Asetus tulisi voimaan 1.3.2024.

2 Nykytila

Alusliikennepalvelusta annetulla valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin alusliikennepalveluun liittyvistä koulutus- ja pätevyysvaatimuksista, alusta ja sen lastia koskevista ilmoituksista, avun tarpeessa olevien alusten vastaanottamista koskevasta suunnitelmasta ja viranomaisten yhteistyöstä.

3 Keskeiset tavoitteet ja ehdotukset

Muutetaan alusliikennepalveluasetus vastaamaan alusliikennepalvelulakiin tehtyjä muutoksia.

4 Asetusehdotuksen vaikutukset

Muutokset ovat lakitekniisiä, eivätkä käytännössä muuta nykytilaa.

5 Asian valmistelu

Valtioneuvoston asetus on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Asetusluonnos oli lausuntokierroksella 13.7.-13.9.2023 alusliikennepalvelulain muuttamista koskevan hallituksen esityksen luonnoksen yhteydessä. Lausuntoja pyydettiin laajasti eri merenkulun sidosryhmiltä ja viranomaisilta. Lausuntoja saatiin 25 kappaletta. Lausuntopyyntö, saadut lausunnot ja kooste saaduista lausunnoista on julkaistu Lausuntopalvelu.fi-palvelussa¹.

Rajavartiolaitoksen lausunnossa lausuttiin hallituksen esityksen lisäksi myös asetusehdotuksesta. Rajavartiolaitoksen lausunnossa kiinnitettiin huomiota asetusehdotuksen 3 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan Rajavartiolaitos lähettää tiedon alusten vastaanottamista koskevista suunnitelmista myös Suomen naapurimaiden viranomaisille. Rajavartiolaitos lausui, ettei vastaavaa velvoitetta ole säädetty Suomen naapurimaiden viranomaisille ja näin ollen velvoite olisi yksipuolinen eikä vastaisi kansainvälisen operatiivisen toiminnan vuorovaikutteisen tiedonvaihdon käytänteitä. Rajavartiolaitos esitti säännöksen sanamuotoa korjattavaksi siten, että se sopii suunnitelmia koskevasta tiedonvaihdosta Suomen naapurimaiden viranomaisten kanssa.

Ehdotettua muutosta ei kuitenkaan katsottu jatkovalmistelussa tarpeelliseksi toteuttaa. Velvollisuus nykymuotoiseen tietojen ilmoittamiseen on käytännössä toiminut ja koska alusliikennepalvelulakiin liittyvä suojapaikkasääntely jätettiin kokonaisuudessaan alusliikennepalvelulain muuttamista koskevan hallituksen esityksen ulkopuolelle, suojapaikkasääntelyä ei ole syytä uudistaa myöskään asetuksen osalta eli vain joiltakin osin. Alusliikennepalveluasetuksen suojapaikkaa koskevat säännökset olisi uudistettava kokonaisuutena yhdessä alusliikennepalvelulain suojapaikkasääntelyn kanssa, jos se tulevaisuudessa lakia muutettaessa katsottaisiin tarpeelliseksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. *VTS-palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuus.* Voimassa olevassa 1 §:ssä säädetään työpaikkakoulutussuunnitelmasta, jota koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. VTS-palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään alusliikennepalvelulain 11 b §:ssä. Voimassaolevan asetuksen 10 §:n sisältö ehdotetaan siirrettäväksi 1 §:ään. Ruotsinkielisen kieliversioon tehtäisiin kielellisiä muutoksia.

2 §. *Merellä tapahtuvia vaaratilanteita ja onnettomuuksia koskevien ilmoitusten sisältö.* Voimassa olevassa 2 §:ssä säädetään alusliikenneohjaajan peruskoulutuksesta, jota koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Alusliikenneohjaajan peruskoulutuksesta säädetään alusliikennepalvelulain 11 a §:ssä. Voimassaolevan asetuksen 11 §:n sisältö ehdotetaan

¹ <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=01b23ba5-53e0-441d-8068-d6886e735632>

siirrettäväksi 2 §:ään. Pykälän 1 momentin 8 kohdan viittausta täsmennettäisiin. Ruotsinkieliseen kieliversioon tehtäisiin kielellisiä muutoksia.

3 §. *Avun tarpeessa olevien alusten vastaanottamista koskeva suunnitelma.* Voimassa olevassa 3 §:ssä säädetään alusliikennepalvelun esimiehen peruskoulutuksesta, jota koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Alusliikennepalvelun esimiehen peruskoulutuksesta säädetään alusliikennepalvelulain 12 a §:ssä. Voimassaolevan asetuksen 11 a §:n sisältö ehdotetaan siirrettäväksi 3 §:ään. Ruotsinkieliseen kieliversioon tehtäisiin kielellisiä muutoksia.

4 §. *Viranomaisten yhteistyö.* Voimassa olevassa 4 §:ssä säädetään alusliikenneohjaajan työpaikkakoulutuksesta, jota koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Alusliikenneohjaajan työpaikkakoulutuksesta säädetään alusliikennepalvelulain 11 b §:ssä. Voimassaolevan asetuksen 11 b §:n sisältö ehdotetaan siirrettäväksi 3 §:ään. Ruotsinkieliseen kieliversioon tehtäisiin kielellisiä muutoksia.

5 §. *Alusliikenneohjaajalta edellytettävä kielitaito.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sitä koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Alusliikenneohjaajalta edellytettävästä kielitaidosta säädetään alusliikennepalvelulain 13 §:ssä.

6 §. *Alusliikennepalvelun esimiehen kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sitä koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista.

7 §. *Pätevyystodistuksen uusiminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sitä koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Pätevyystodistuksen uusimisesta säädetään alusliikennepalvelulain 13 a §:ssä.

8 §. *Kelpuutusmerkinnän uusiminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sitä koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Kelpuutusmerkinnän uusimisesta säädetään alusliikennepalvelulain 13 b §:ssä.

9 §. *Ammatillinen täydennyskoulutus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sitä koskeva valtioneuvoston asetuksenantovaltuus on kumottu alusliikennepalvelulaista. Ammatillisesta täydennyskoulutuksesta säädetään alusliikennepalvelulain 11 c §:ssä.

10 §. *VTS-palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Jatkossa VTS-palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin 1 §:ssä.

11 §. *Merellä tapahtuvia vaaratilanteita ja onnettomuuksia koskevien ilmoitusten sisältö.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Jatkossa merellä tapahtuvia vaaratilanteita ja onnettomuuksia koskevien ilmoitusten sisällöstä säädettäisiin 2 §:ssä.

11 a §. *Avun tarpeessa olevien alusten vastaanottamista koskeva suunnitelma.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Jatkossa avun tarpeessa olevien alusten vastaanottamista koskevasta suunnitelmasta säädettäisiin 3 §:ssä.

11 b §. *Viranomaisten yhteistyö.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Jatkossa viranomaisten yhteistyöstä säädettäisiin 4 §:ssä.

Asetuksen voimaantulo

Valtioneuvoston asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.3.2024.

Esitys

Valtioneuvosto antaisi valtioneuvoston asetuksen alusliikennepalvelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Esittelijä

Hallitussihteeri Suvi Kankare, liikenne- ja viestintäministeriö